

Editorial

Badanie EUFEST (European First Episode Schizophrenia Trial) stanowi niewątpliwie jedno z najważniejszych badań psychofarmakologicznych w skali światowej. W badaniu tym, którym objęto 498 pacjentów i w którym brało udział 13 krajów europejskich oraz Izrael, porównywano skuteczność różnych leków neuroleptycznych w pierwszym epizodzie schizofrenii (niskich dawkach haloperidolu, oraz amisulpridu, kwetiapiny, olanzapiny i ziprasidonu). Pierwsze podsumowanie wyników EUFEST-u ukazało się w renomowanym czasopiśmie *Lancet* (2008; 371: 1085-97). Biorące udział w projekcie 4 ośrodki polskie (Klinika Psychiatrii Dorosłych UM w Poznaniu, III Klinika Psychiatryczna IPiN, Katedra Psychiatrii UM w Łodzi i Katedra Psychiatrii UM w Lublinie) włączyły do badania 94 pacjentów, co stanowi niemal 1/5 populacji EUFEST-u i daje możliwość dokonania analiz krajowych na tle całej grupy. Dwa pierwsze podsumowania wyników uzyskanych w grupie polskich pacjentów uczestniczących w badaniu EUFEST zamieszczono w niniejszym numerze.

W pracy, której głównym autorem jest prof. Jolanta Rabe-Jabłońska dokonano analizy dwóch zagadnień: ryzyka odstawienia leku oraz oceny składowych zespołu metabolicznego w trakcie terapii. Ryzyko odstawienia haloperidolu w czasie 12-miesięcznej kuracji było istotnie wyższe niż atypowych leków neuroleptycznych, co potwierdza wyniki uzyskane w całej grupie. Stwierdzono również pewne różnice w zakresie wpływu leków na poszczególne parametry metaboliczne, takie jak stężenia glukozy i lipidów.

Badanie, którego pierwszym autorem jest dr Marcin Olajosy skupiło się na ocenie dynamiki objawów psychopatologicznych w przebiegu leczenia. Podobnie, jak w całym badaniu EUFEST, nie stwierdzono różnic w zakresie objawów psychopatologicznych w przebiegu leczenia pomiędzy badanymi lekami, choć nasilenie objawów ubytkowych po roku było istotnie wyższe w grupie leczonej haloperidolem.

Trzecia praca o charakterze eksperymentalnym zamieszczona w obecnym numerze „Farmakoterapii w Psychiatrii i Neurologii” dotyczy związku między poprawą kliniczną schizofrenii a działaniami metabolicznymi leków neuroleptycznych. Autorami pracy są Katarzyna Olszewska i Janusz Rybakowski. Badanie wykazało, że w początkowym okresie leczenia olanzapiną efekty metaboliczne (wzrost masy ciała, stężenia glukozy i cholesterolu całkowitego) mogą być równoległe do korzystnego działania terapeutycznego tego leku.

Autorzy z Katedry Morfologii i Katedry i Kliniki Psychiatrii i Psychoterapii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (Artur Pałasz i wsp.) przedstawiają sylwetkę bremelanotydu, selektywnego agonisty receptorów melatokortynowych, jako środka terapeutycznego w leczeniu zaburzeń seksualnych. Brenelanotyd poprawia funkcje seksualne na bazie zupełnie nowego mechanizmu działania, aczkolwiek prawdopodobnie ośrodkowa stymulacja elementów układu dopaminergicznego odgrywa tutaj istotną rolę.

Leczenie zespołów katatonicznych, w tym epizodów schizofrenii katatonicznej pozostaje wciąż istotnym wyzwaniem dla praktyki psychiatrycznej. Praca kazuistyczna pochodząca z Kliniki Psychiatrii Dorosłych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (Miłosz Krzywotulski i wsp.) przedstawia przypadek młodej kobiety, u której zastosowanie skojarzonego stosowania aripiprazolu i klopazyny przyniosło doskonałą poprawę stanu psychicznego. Wskazuje to na możliwości korzyści terapeutycznych wynikających z odpowiedniego stosowania atypowych leków neuroleptycznych.

W dniach 28-30 maja w Czerniejewie odbyło się seminarium European College of Neuropsychopharmacology (ECNP) i European Psychiatric Association (EPA), przy współpracy Sekcji Psychofarmakologii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Brało w nim udział 25 młodych badaczy z Polski: psychiatrów, psychologów i farmakologów. Sprawozdanie z tego seminarium przedstawiają obecni funkcjonariusze Sekcji Psychofarmakologii PTP (wiceprzewodniczący – Jan Jaracz, sekretarz – Agnieszka Remlinger).

Na zakończenie obecnego numeru „Farmakoterapii w Psychiatrii i Neurologii” znajduje się list konsultanta krajowego z psychiatrii prof. Marka Jaremy na temat zapisywania pacjentom atypowych leków neuroleptycznych.

Przypominamy również o wspólnej konferencji First International Congress on Neurobiology and Clinical Psychopharmacology (1st ICNCP) oraz European Psychiatric Association Conference on Treatment Guidance (EPACTG), która odbędzie się w Salonikach w dniach 19-22 listopada 2009. Zachęcam do udziału w tym wydarzeniu, o którym szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej www.psychiatry.gr

Życzę przyjemnej lektury kolejnego numeru naszego pisma i zachęcam gorąco polskich psychiatrów i neurologów do nadsyłania artykułów eksperymentalnych, poglądowych i kazuistycznych dotyczących terapii farmakologicznej w ich dziedzinach.

Prof. dr hab. med. Janusz Rybakowski